

Richtlijn Residentiële jeugdhulp

Residentiële jeugdhulp betreft hulp voor kinderen en jongeren tussen de nul en achttien jaar met uiteenlopende problemen. Na het achttiende jaar is er bij een duidelijke hulpvraag een verlenging van de plaatsing mogelijk tot drieëntwintig jaar. De *Richtlijn Residentiële jeugdhulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming* gaat vooral in op de hulp voor zes tot achttienjarigen. De hulp voor kinderen onder de zes jaar vindt in Nederland bij voorkeur plaats in een gezinsvorm.

Beschikbare materialen

Voor het raadplegen en toepassen van de *Richtlijn Residentiële jeugdhulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming* heb je een aantal materialen tot je beschikking: de richtlijn zelf, de onderbouwing, een set van zes werkkaarten en een cliëntversie: informatie voor ouders. Deze materialen kun je downloaden en bestellen op www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Aan de slag met deze richtlijn

Wij hopen dat de *Richtlijn Residentiële jeugdhulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming* jou en je team ondersteunt in je dagelijkse werk. Met behulp van het werkblad dat nu voor je ligt kun je zelf en/of samen met je team kennis maken met de richtlijn. Door het invullen krijg je ook een overzicht van hoe je de richtlijn op dit moment al toe past en kom je achter de dingen die nog aandacht vragen. We hopen dat het invullen van dit werkblad je inspireert om (verder) met deze richtlijn aan de slag te gaan.

Instructie

Je krijgt steeds de opdracht om een stukje in de richtlijn door te nemen en beantwoordt daar vervolgens een of meerdere vragen over. We proberen je daarbij zoveel mogelijk te laten reflecteren op hoe jij en/of je team momenteel werkt.

Inleiding

Lees paragraaf 7 uit de Inleiding en beantwoord de volgende vragen.

1. Vind je dat er binnen jouw organisatie genoeg aandacht is voor gedeelde besluitvorming in het gedwongen kader?

2. Komt binnen het proces van uithuisplaatsing de cliëntversie van de richtlijn aan bod?

3. Wat vind je voor je eigen werk/binnen jouw team belangrijk uit de Inleiding?

Hoofdstuk 1: Het pedagogisch leefklimaat

Lees hoofdstuk 1 en beantwoord de volgende vragen.

4. Ben je bekend met de kenmerken van een goed pedagogisch klimaat? En weet je hoe bepaalde elementen hieruit kunnen worden verbeterd?

De volgende instrumenten zijn ontwikkeld om het leefklimaat in kaart te brengen en te monitoren:

☐ Jeugdformaat monitor	☐ Inspectieteams Jeugdzorg Q4C
☐ Kwaliteitstoolkit Residentiële jeugdzorg	☐ Vragenlijst Pedagogisch leefklimaat 4-8 jaar
☐ Sfeerthermometer Rubicon	☐ Vragenlijst Pedagogisch (leef)klimaat alliantie 8-14 jaar
☐ Quicksan pedagogisch klimaat	☐ Aanpassing van de Prison Group Climate Inventory voor jeugdigen van 12-24 jaar

5. Kruis aan welke van deze instrumenten binnen jouw organisatie gebruikt worden. Ga na wat je van deze instrumenten vindt bij gebruik in de praktijk. Kun je er geen aankruisen, ga dan na hoe jullie op dit moment het leefklimaat in beeld brengen en bedenk of het niet wenselijk is om over te stappen naar een van deze instrumenten.

6. Lukt het je altijd om een goede balans te vinden tussen het bieden van empathie en emotionele steun enerzijds en het zorgen voor een goede samenwerkingsrelatie gericht op taken en doelen anderzijds?

7. Deel je complimenten uit aan kinderen en jongeren wanneer zij de regels naleven? Wat gaat goed en wat kan nog beter?

Hoofdstuk 2: De veiligheid van de jeugdige

Lees paragraaf 2.2. en beantwoord de volgende vraag.

8. Wordt er binnen jouw organisatie altijd een risicotaxatie en een veiligheidsplan gemaakt voor iedere jeugdige? En zo ja, maak je hierbij gebruik van instrumenten als de *LIRIK* en/of *Signs of Safety*?

Lees paragraaf 2.3.

9. Passen jullie binnen jouw organisatie, in aanvulling op het pedagogisch handelen op de groep, interventies toe om ernstige gedragsproblemen bij jeugdigen te verminderen? Zo ja, welke?

Lees de aanbevelingen in paragraaf 2.4.2.

10. Lukt het jouw organisatie om binnen de groep structureel aandacht te hebben voor de gezonde seksuele ontwikkeling, (seksueel) grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik, waaronder ook misbruik dat buiten het terrein van de organisatie plaatsvindt? Wat gaat goed en wat kan nog beter?

Hoofdstuk 3: Samenwerken met ouders

Lees paragraaf 3.2. en beantwoord de volgende vraag.

11. Ben je voldoende op de hoogte van de uitgangspunten die van belang zijn bij de samenwerking met ouders? Wat gaat goed en wat kan beter?

Interventies die ingezet kunnen worden om ouders te ondersteunen zijn:

☐ Vaardigheden Voor Ouders (VVO)	☐ Doen Wat Werkt (DWW)
☐ Beter Met Thuis	☐ En indien er sprake is van onveiligheid van het kind:
Signs of Safety
☐ Gezin Centraal (GC)	

12. Kruis aan welke interventie(s) binnen jouw organisatie gebruikt worden en bedenk of je hierbij tegen zaken aan loopt die je graag eens met een collega zou willen bespreken. Geen interventie kunnen aankruisen? Ga dan na hoe je nu ouders ondersteunt en of het wenselijk is om over te stappen op een van deze interventies.

Lees de aanbevelingen in paragraaf 3.4.

13. Vind je dat ouders binnen jouw organisatie voldoende gestimuleerd worden om deel te nemen aan (behandel)activiteiten op de groep? Door bijvoorbeeld mee te eten of een verjaardag te vieren? Hoe zou je dit eventueel nog meer kunnen stimuleren?

14. Wat vind je voor je eigen werk/binnen jouw team belangrijk uit hoofdstuk 3?

Hoofdstuk 4: Vasthouden van resultaten na vertrek uit de residentiële jeugdhulp

Lees paragraaf 4.1. en beantwoord de volgende vraag.

15. Is er binnen jouw organisatie tijdens de behandeling voldoende aandacht voor de voorbereiding op het vertrek? Bouwen jullie bijvoorbeeld een fase in waarbij de jeugdige meer vrijheden en verantwoordelijkheden krijgt?

Lees de aanbevelingen in paragraaf 4.3.

16. Bieden jullie het gezin, na thuisplaatsing van het kind of de jongere, altijd intensieve thuisbegeleiding en training aan zoals IAG, Relationele gezinstherapie, MST of MDFT? Zo nee, waarom niet?

17. Wat uit hoofdstuk 4 doe je/doen jullie al goed? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

Over Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming

Richtlijnen zijn bedoeld om jou als professional te ondersteunen in je werk. Het zijn aanbevelingen die richting geven aan de professionele afwegingen die je in de jeugdhulp en jeugdbescherming dagelijks maakt. De richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming bieden een overzicht van de laatste kennis: op basis van wetenschap, praktijk én cliëntvoorkeuren. Met praktische aanbevelingen en kennis binnen handbereik beslissen jij en je cliënt samen over een effectieve aanpak. In totaal ontwikkelen en implementeren we 14 richtlijnen. Meer weten? www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming zijn een initiatief van:

